

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1906. Január 25.

Csütörtök.

XXV. évfolyam 6. szám.

Főelölts szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó lapfőigazgató: Ifj. János Mózsa.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. János Mózsa könyvnyomdájába küldendő.

Hirdetmények díja:

4 hasábos betűsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitólír sora 20 fillér.
A hirdetések sorszáma díj előre fizetendő.

Egy helyben.

Minden politikai válsággal együtt járnak az ok nélkül támadt hírlélek és hangulatok. Ezen nincs mit esodálni. Az izgatott fantázia — válságok közepett ki sem fogynak az emberek az izgatottságból — sohasem éri be a valósággal. Nemesak a valóságot, de még a semmit is ki tudja színezni. Ha egyáltalában semmi sem történt, mindig vannak emberek, akik tudnak valamiről. Ha pedig valamilyen eseményről be lehet számolni, ez az esemény áthaladván a különféle híradások műhelyein, megnagyobbodik, kibővül, egészen más formájú és más színű köntöst ölt, mint a milyenben eredetileg mutatkozott.

Az utóbbi hetekben sok példája akad ennek. Minduntalan felbukkantak a hírek, melyeknek a valóságban vagy egyáltalán nem volt alapjuk, vagy pedig legalább is nem az az esemény felelt meg nekik, a melyet a hírek visszatükröztek.

Nap nap után váltakoztak ezek a hírek és a nekik megfelelő hangulatok. Hol ragyogóak voltak, hol meg éjsötétek. Volt oly nap, a mikor egyszerre híre terjedt, hogy vége minden bajnak. Megtalálták a kibontakozáshoz vezető utat, megvan a béke. Olykor a koronát ruházták fel azzal a belátással, hogy rájött a koncessziók szükséges voltára; néha pedig a két fél adta be a derekát. A valóságban pedig vagy semmire sem történt, a mi alkalmas lett volna ilyen kedvező hírek megszületésére, vagy olyan csekélység, melyből mindent inkább lehetett volna következtetni, mint a nagy békekötésre való hajlandóságot.

A mikor az ilyesmi kiderült, rögtön az ellenkező hangulat nyugozta le a szíveket. Voltak napok, a mikor az a felfogás lett urrá, hogy békére már gondolni se lehet. Az engedékenységek legesekélyebb hajlandósága nélkül áll szemben egymással a korona és a koalíció. Se jogról, se méltányosságról már nem akar beszélni senki. Nem a jogkérdés immár a döntő, hanem a hatalmi kérdés.

Nem arról folyik immár a vita, hogy kinek van igazsága, hanem azt kell megállapítani, hogy ki az erősebb? És a mikor így állították fel a problémát, természetesen, hogy csak a végtetekig való harc során tartották eldönthetőnek a fölvetett kégyetlen kérdést. Ha az ember aztán utánna járt annak, hogy mi adott okot erre a sötét pesszimizmusra, nem lehetett komoly választ találni. Valából, ki tudja miért támad a hangulat, aztán gyorsan tova

terjed és mindaddig uralkodik, míg az ellenkező hangulat le nem gyűri.

Az utóbbi napokban a sötétlítés dominált. Mindennek vége, hangoztatták hol elesüggedve, hol erőlyes elszántsággal. A béketárgyalások teljesen meghiúsultak, a mi most következik, az csak a burkolt vagy nyílt abszolútizmus lehet.

Nem lehet határozottan állítani, hogy ez a prognosztikon be nem válhat. De viszont rá kell mutatni arra is, hogy eddig olyasmi nem történt, a mi kétségtelené tenné, hogy a sötétlítésnek igaza van. Lukács László békeakciója nem járt sikerrel, Wekerle Sándor közvetítő indítványát elfogadhatatlannak találták. Ebből azonban még nem következik az, hogy semmiféle újabb békekísérlet nem történhetik. Ennek lehetősége még mindig fennáll. A felhivatalosok erősen hangoztatják, hogy Fejérváry Géza báró szombati kihallgatása alkalmával jelentős, a jövőre kiható döntés még nem történt. A kocka még nem dőlt el, az ut még semerre sincs elzárva. Ebben a pillanatban holt ponton vagyunk. Bizonytalanság közepett vesztgünk. De ez a bizonytalanság olyan, hogy belőle nemesak az abszolútizmus szenvedései válhatnak bizonyossággá, a hova sokan hinni vélik, hanem még a béke áldásai is. Az utolsó szó még nem hangozott el, sem a korona, sem a koalíció részéről. Ebben a pillanatban még semmi sem történt, ami jóvátehetetlen és ép oly joggal hibetünk a helyzet jobbra fordulásában, mint az ellenkezőjében. Kétségtelenül csekély vigasz ez, de még mindig nem vigasztalanság.

Háromszékvármegye közgyűléséből.

Rendkívüli közgyűlés összehívását eredményezte a belügyminiszter 128961. számú rendelete, a melylyel az önként fizetett közadók kezelése és az önként szolgálatra jelentkező újoncok állítása körül gyakorlandó eljárás tárgyában a törvényhatósági közgyűlés által hozott múlt évi kétrendezési törvényhatósági határozatot a miniszter megsemmisítette.

Az állandó választmány néhány nap előtt hozott határozati javaslatát, melyet a választmány hosszas vita után állapított meg, a szombati közgyűlés tartalmulag és egyhanguan elfogadta.

A közgyűlést gróf Haliczky János főispán a bizottsági tagok üdvözlésével megnyitván, felkérte az előadót: Vajna Miklós vm. főjegyzőt, a közgyűlés egyetlen tárgyának refarálására.

Előadó az alábbiakban ismertette a kérdést, illetve az ugy történetét és terjesztette elő az állandó választmány határozatát.

„Törvényhatósági közgyűlésünk az 1905. évi július hó 15-én 254. jkv. pont alatt meghatározta, hogy a kormány által az országgyűlés részéről meg nem szavazott adók behajtása — vagy a meg nem ajánlott újoncok kiállítására iránt petán kibocsátandó rendeleteknek végrehajtását megtagadja és tisztviselőit, az 1886. évi XXI. t. c. 20. §-ban adott törvényes jogánál fogva ezen irányú kormány rendeletnek végrehajtásától eleve tiltja; meghatározta, hogy az önként befizetendő adók elfogadandók ugyan hanem a kir. adóhivatalokba be nem szállítandók, hanem takarékpénztárilag kezelendő. Eltiltotta a közgyűlést az újoncok előállításához szükséges bármely intézkedés megtételét és meghagyta a tisztviselőknél, hogy ilyen ügyekben minden közreműködéstől tartózkodjanak.

Utastította a vármegye alispánját, hogy azon esetre, ha a szabadságolt tartalékos, avagy póttartalékos katonák a törvényben meg nem engedett időben és módon szolgálatra behívódnak és ha bármely a törvényvel ellentéző rendelet végrehajtása akár a kormány, akár annak kinevezeti képviselője által követeltetn k, úgy az 1886. évi XXI. t. c. 68. §-a e) pontja alapján a rendkívüli közgyűlés azonnali összehívása iránt intézkedéseket tegyen és addig is a törvényhatóság a tisztviselőket az ily rendeletek végrehajtásától tiltja.

Kimondotta, végül, hogy a tisztviselőket érhető sérelemért erkölcsi és anyagi felelősséget vállal.

A törvényhatósági közgyűlés ezen határozatát belügyminiszter ur az 1905. évi 76932. szám alatt kelt rendeletével megsemmisítette.

A miniszteri határozat végrehajtását a vármegye alispánja nem rendelte el, hanem az 1905. év augusztus hó 4-én vett rendeletre még aznap 8343. szám alatt az 1886. évi XXI. t. c. 68. §. e) pontja értelmében az ellen, főispán ur útján előterjesztést tett, kérve ugy az idézett t. c. és §., mint a közgyűlési határozat értelmében a miniszteri rendeletnek közgyűlés elé terjesztését.

Ezen előterjesztésre főispán urhoz érkezett 88761. számú belügyminiszteri rendeletre a miniszteri megsemmisítő rendelet a múlt év október 14-én tartott rendes közgyűlés elé terjesztett, mely 324. jkv. pont alatt hozott határozatával a belügyminiszteri rendeletet nem vette tudomásul, hanem azzal szemben a 254. jkv. pont alatt hozott határozatát tartalmulag fentartotta.

A törvényhatósági közgyűlés ezen határozatával szemben belügyminiszter ur folyó hó 4-ről 128961. szám alatt a következő rendeletet adta le:

„Az 1905. évi július hó 15-én tartott bizottsági közgyűlésben 254-7003., 7096., 7272. szám alatt hozott határozata, melyben egyebek között kimondotta a vármegye közönsége, hogy az önként befizetett adók elfogadandók ugyan, de az adóhivatalokba be nem szállítandók, hanem takarékpénztárba helyezendők; az újoncok előállításához szükséges bármely intézkedés megtételét tiltotta a tisztviselőinek meghagyta, hogy minden irányú közreműködéstől tartózkodjanak, a pénzügy- és honvédelmi miniszter urakkal együtt felülvizsgálván, ezen határozatának most említett rendelkezéseit a múlt évi július hó 31-én 76932. szám alatt kelt rendelettel, mint törvénybe ütközőket megsemmisítette.

Ezen határozat 1905. évi október hó 14-én megtartott közgyűlésén 324. szám alatt hozott határozatában kimondotta a vármegye közönsége, hogy 76932-1905. számú rendeletet tudomásul nem veszi.

és azzal szemben előző 254. számú határozatának megsemmisítő rendelkezéseit tartalmilag fentartja.

Ezen újabb határozatát az 1886. évi XXII. t.-c. 19. §-án alapuló feliratra tekintem, azzal szemben hivatkozott rendeletet indokainál fogva továbbra is fentartom s a vármegye közönségét az említett 254. és 324. számú határozataiban foglalt rendelkezések végrehajtásától újból és ismételtelen eltiltom.

Jelen rendeletnek végrehajtását az 1886. évi XXI. t.-c. 19. §-ának második bekezdése alapján az állam veszélyeztetést érdekeire való hivatkozással, azonnal és feltétlen végrehajtását megkövetelem, az alispánt pedig utasítom, hogy a hivatkozott törvények 68. §. d) pontja értelmében, annak azonnali végrehajtásáról hozam nyolc nap alatt annál is inkább kimerítő jelentést tegyen, mert ha jelentése ezen idő alatt hozzám be nem érkezik, azt olybá fogom tekinteni mintha a rendeltet teljesítése megtagadott volna, mely esetben a törvényes megtorló intézkedéseket alkalmazásba venni fogom.

A miniszteri rendelet folyó hó 6. án 232. szám alatt érkezett iktatóra s miután abban — az állam veszélyeztetést érdekeire való hivatkozással a vármegye alispánja a megtorló intézkedések költségei alkalmazásának terhe mellett — a rendeletnek azonnali és feltétlen végrehajtására köteleztetett a vármegye alispánja az 1886. évi XXI. t.-c. 19. §. 2-ik bekezdése alapján a 68. §. d) pontjában megszabott kötelezettségénél fogva a miniszteri rendeletet azzal tette közzé, hogy az önként fizetett adók a kir. adóhivatalokba beszállítandók és az önként tényleges szolgálatra jelentkező újoncok részére a belépési bizonyítványok kiállítandók, kihirdetvén egyúttal azt is, miszerint egyidejűleg megtette az intézkedéseket, hogy a miniszteri rendelet sürgősen összehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjesztessék.

A fentiekben ismertetvén a vármegye alispánja az ügy előzményeit és annak rendén törvényadta jogából és törvénynyel reá ruházott kötelezettségéből kifolyólag tett intézkedéseit, a törvényhatósági közgyűlés az alispán eljárását tudomásul véve, hozza a következő határozatot.

„Háromszék vármegye törvényhatósága a belügyminiszter ur 128961—1905. szám alatt kelt rendeletét, melylyel a törvényhatósági közgyűlésnek 254. és 324—1905. jkvi pont alatt az önként fizetett adókra és az önként belépő újoncokra vonatkozó határozatát megsemmisítette és a közgyűlési határozatban foglalt rendelkezések végrehajtását ismételtelen eltiltotta — nem veszi tudomásul, s az alkot-

mány védelme tárgyában kelt 254—1905. jkvi pont alatt hozott határozatát fentartja s a belügyminiszteri rendeletben foglalt jogsérelem ellen orvoslásért az országgyűlés képviselőházához feliratot intéz, melyben kéri, hogy a már beérkezett vád alá helyezési indítványt is vegye tárgyalás alá.

Tekintve azonban, hogy az imparlamentáris kormány az országgyűlés ismételt elnapoltatásával megfosztja a vármegye közönségét a jogvédelem ezen törvényes eszközeitől, s tekintve, hogy a belügyminiszter ur a fenti rendeletével, s több vármegyénel az állami javadalmasok megvonásával az erőszak terére lépett s ezt több vármegyével illetve tisztai karával szemben alkalmazott megtorló intézkedéssel már érvényesítette is, megállapítja törvényhatóságunk, hogy mivel vármegyénk törvényhatósága az alkotmány védelmében a rendelkezésére álló törvényes eszközöket kimerítette s az erőszakkal szemben pedig erőszakot állítani, úgy a passzív ellenállás, mint választott tisztviselői érdekében célra vezetőnek nem tartja, ez okból határozata végrehajtására, megtorló intézkedések kilitásba helyezésével, tisztviselőit és előjáróit nem kötelezi, illetve, ha a kényszernek engedve a törvényhatóság vonatkozó határozatát végre nem hajtja, ezért őket felelősségre nem vonja, hanem az alkotmányvédelem tovább folytatását a vármegye hazafias közönségétől várja, mi végből felhívja a vármegye lakosságát, hogy megmaradva a passzív ellenállás törvényes alapján országgyűlésileg meg nem szavazott adót be ne fizessen és katonai szolgálatra önként ne jelentkezék, mert jelen súlyos alkotmánytalanság tartama alatt adókat befizetni és így az imparlamentáris kormányt segíteni, vagy a haderő kötelekebe való belépés által részére eszközöket adni, közgyűlésünk hazafiatlannak tartja. Végül az alkotmányvédelem társadalmi szervezésére egy 50 tagu alkotmányvédő bizottságot választ.

Jelen bírtokon kívül felelőbezhető határozatát kiadja a vármegye hivatalos lapja útján a vármegye összes tisztviselőinek, a két rendezett tanács város tanácsának rendőrkapitányának, valamint központi eljárási eljárási és közli mint közérdekű díjtalan közlés végett a vármegyében megjelenő lapokkal s megküldi a törvényhatóságoknak.

A határozati javaslat előterjesztése után dr. Bene István, országgy. képviselő kért szót s kifejezést adott annak, hogy jelen volt az állandó választmány ülésén, mely a javaslatot megállapította s üdvözli a törvényhatóság tisztikarát, mely ily

szellemű s a lakosság érzelmeivel egyező határozatot terjesztett elé.

Egyes pontok némi változtatáson mentek át, de a határozati javaslat oly annyira mérsékelt és a törvényszerűség hangját megőriző, hogy abból az alantas színvonal ki van zárva. Felveti szónok mégis a kérdést, vajon a tisztviselők nem fognak-e e miatt üldöztetni s esetleg bosszúnak kitéve lenni. A maga részéről indokolni kívánja álláspontját és lehetetlennek tartja retorziók alkalmazását. A törvényhatóság már állást foglalt ebben a kérdésben, a kormány pedig már köztönyösön viselkedik a vádindítványokkal szemben is.

Másfelől felveti, hogy vajon helyes-e a tisztviselőknek nyújtott salvus conductus. Mert lehetnek és vannak magasabb szempontok a mikor szákat és ezeket kell feláldozni, odasodni aldosztul. De van jogosabb szempont, mely kényszeríti szót a határozathoz való hozzájáruláshoz és ez a vármegye békéje. A passzív rezisztenciának a társadalomra való átruházása szerinte mellékes. A magas, súlyos szempont a mindnyájunk — egész vármegye békessége. Nehogy a kipróbált tisztviselők helyét idegen, lézengő alakok foglalják el, a kik előtt talán semmi sem szent: elfogadják a határozati javaslatot és kéri elvtársainak hozzájárulását is. Mert ettől a perctől kezdve a társadalom vette át a teendőket. Ajánlja a javaslat elfogadását. (Éljenzés.)

Előrelő főispán a határozati javaslatnak egyhangulag történt elfogadását enunciólta, mire megválasztották az alkotmányvédő bizottságot ötven taggal.

Ennek tagjai: Bándi István, Bányai Kristóf, Benke Géza, dr. Bene István, Bóldi Tivadar, Bodó Alb. rt, dr. Bodor Ferenc, Bors László Boér Olivér, dr. Damokos Odón, Damokos Mihály, Fejér Antal, dr. Ferenczy Géza, Geréb János, Hassák Vidor, Hoffmann Géza, Ince István, Ince Kálmán, Kónya György, Damokos Ákos, ifj. Kovács János, Kovács Károly, Kovács József, dr. Künle Tivadar, Ince Gyula, Mórik Lajos, id. Nagy Ferenc, Nagy Ferenc (szemerja), Orosz László, Ötves Pál, dr. Szacsay Gyula, Szöcs Károly, Vajna Domokos, dr. Bujkó Zsigmond, Becsi József, Bogdán Emil, Jakab István, dr. Tóth József, Molnár Lajos, Kozma Miklós, Fejér János, Gáspár Antal, Solim Tamás, Forró Károly, dr. Dávid János, László József (Lemhény), Tamási Elek, Markaly Antal, dr. Bartha Imre, dr. Szász Izsák.

A jegyzőkönyv felolvasása után elnök a közgyűlést bezárta.

T Á R G A.

A köcsög kávé.

— Egy falusi kántor jeremiája.

Irta Verner László.

Mélyen tisztelt uraim és hölgyeim! A kézzelfogható kapacitások egész seregével találkoztam már világéletemben, de amit a minap a gögöm szenvedett olyannal soha. Ha akarják, ha nem elmondom. Végig öttem én már egy pár alkotmányosodit. Tisztességes emlékeim is vagynak, akár Tisza Lászlónak a moóri csatából. A szívem, az én érzékeny szívem alsó kamráján két old lbordán zötyög: s keité van törve, a lapockacsontom a helyéről félre van tolvá, a tarkoponyámon forradások egész szabálytalansága hemzsg, amint itt, vagy ott elagya-bugyáltak, mint aféle nyelves és énekes kántor a kortes, meleg napok alatt. Es mindez semmi a tenger sima tükrehez, helyesebben a köcsög kávéhoz képest!

Mert úgy esett kérem, az eset, hogy eluntam egy helyben. Leoldítani akartam a sorsomon. A vármegyémet nyugati felében (én a keleti felén danoltam ki az árnyékvilágból) a kispapos, meg a nagypapos pasasérokat) meghalt a kántor, jó ember volt, legalább anak kellett lenni, hogy meghalt és reményeim friss televényen elvetette a csiraképes plánumokat. Az a nyugati kántorság jobb volt, mint ez a keleti. Módiában van jobban a bucsztatás (páronként 10 krajcárjával) és a kolbász. Híre jött annak. Valami végről a feleségem rokonságban is volt a megdicsőült kollégával. Attól tudom, Disznóvágások idején majd

szét huzzák ide-oda a torba. Abba is halt bele. Ir-tózatokat ehetett a Császárek torán. Egy kántor, aki gyomorbeli megterhelhetések után mul ki az árnyék világából. Valóságos unicum és skandalum.

A disznótörök délibábos ábrándjai (már, kérem erre muszáj egy kicsinyt olyan költőiesnek lenni) csabítottak. Itt keleten talán disznó sem volt, annál kevésbé tor.

Felcibéldtem hát szőtnézni a kolléga örökségén. A feleségem ropogós, tepertős pogácsát rakott a tarsolyomba.

Megid dultam. (Majd kérem az utazásomról kiadom külön könyvben az eleven impressióimat. Ruskó Flórián, ki az alduna világból is bentazta, fog előszót írni hozzá, most egyszerűen kalauzolás nélkül megyek a dolgok sugaritáiba.)

Megörkeztem. Kicsiny, akéfékkel garnírozott falu volt ez. Szép, fehérneműszel ambitusok csalogattak. A templomtornyában akkor is a halálhirdetivel harangoztak. Jó jött! Itt, úgy látszik, még mindig van kedvük meghátrálni az embereknek. A kántorra ez a legcsabítóbb népszokás!

Nem ekadtam össze senkivel. Baktattam a pogácsáktól fogyatékos tarsolyomom-l és nagy kazar reménységekkel. Immár beértem a falu szívébe. Rangos házak kucorogtak itt rendre, salugaterosak, padlásnyílásukból lengő piros kukorica csövel, meg fényes kaszával. Egy különösen csalogított, az a melyekre ez volt nagy bárdolatlan botúkkal pingálva: „Varga Péter curija építettett itt helyben anó: 1858.” Micsoda takaros füst esavarodott a kéményéből. Itt legalább is kappan levest főznek, ha ugyan nem kolozsvári káposztát pirítanak kolbásszal. Szinte a számba fűtt az ize. A nagy ehetésem tapasztotta a kilíresre tenyeremet. Jókor! Belülről

is ekkor nyitottak ajtót. A gazda. Megismertem a prémes mándlijáról a tekintélyt parancsoló kucmájáról, meg a jó gömbölyűségűs areulatjáról (Hjah, hát ennek készül a kappanleves?)

Mi járatban van? — fordult felém.

— Neve Ehes Péter, Kajlasról, kántor vagyok.

— Aha. Ugy, ugy! No forduljon be hozzánk.

Épen jókor. Azanyjuk most tálalja a kappan levest.

Olyat ugrottam, hogy a nadrágon beleakadt a kis kapu egyik szögébe, borzasztót feslett. De nem bántam. Micsoda Európai nagy hatalom az ándung.

Ben öszt közrefogtak. Hogy milyen a hangom, Rágyutottam rögvést. A Grossvaterem. Az egész Varga család nagy alitattal hallgatta az átmagyarosított szövegű fülbemászó ariát. Csak a gazda-asszony, körözte a végén, hogy bőjtire való ének-e ez, vagy sátoros ünnepre.

— Pászol ez minden alkalomra feleltem. Nálunk disznótörökön fűjűk — fordítam a legfontosabbra a figyelmet.

Ellágyítottam az egész familiát. A kicsinyeket rézkrajcárral nyveztem magamhoz. Igazán disznó szerencsém volt. Ennek a családnak a protekciója biztos győzelem. Legalább is koma az öreg Varga bácsi a falun belül mindenkiel. A nótáriussal pertu, papékhoz még bejáratos. Annyira biztos voltam; az ügyemmel, hogy a kis noteszembem már fel is számítottam a jövedelmet. Ezután még trafikban árult bór szivart is szivhatok az olesőbbjától.

Vagy két napig éldegéltem a Varga familiában. Fürösztöttek tejbe, vízbe. Fakó ábrázatonon kivirított a jólét bazzsrozása és olyan nótás hangulat fogott el, hogy majdnem éleket szórtam a Csáky rendeletére. (Tetszik tudni, nekem se tetszik az a dolog, sehog.) Végre fölriadt a dicső nap hajnala.

SZINHÁZ.

— Fehér Károly színtársulata Kezdivásárhelyen. —

Vasárnap (jún. 21-én) két előadás volt. Délután 3 órakor ifjúsági előadásul félhelyárral a „Diákélet”-et (Alt Heidelberg) adták a régi szereposztással, másodikban is jeles sikerrel.

Este egy, Jókai Mórnak „A löcsei fehér aszszony” című híres regényéből Faragó Jenő által gyártott színmű került előadásra, csekély közönség előtt. A darabról legyen elég annyit mondanunk, hogy annak nemesak feldolgozása s 7 képre osztása gyarló, de nyelvezeté is alig állja ki a kritikát s épen nem méltó Jókaihoz, világosság dögében pedig az egész darab annyira homályos, hogy csak az érthette meg, a ki olvasta Jókainak hasonló című regényét. A ki nem volt szerencsés olvasni Jókait: az előtt a darab sok része értelmetlennek tűnhetett föl. Maga az előadás elég jó volt. A szereplők buzgón igyekeztek életet lehelni a színműbe s bizony nem rajtuk múlt, hogy sikert nem értek az újdonság javára. Deréki (Fabrice), Szathmáry (Korponay), Péchi (Andrássy generális), Solymossi (De Hortis), Stoll (a dervisgenerális), Zilahy (Belleville), Bokody Mariska (Géci Julianna), Bokody Margit (Gábor), Sebestyén Rózi (Krisztinka), Pozsonyi Julia (Serédi Zsófia), s Perényi (Cinka panna), szerepében, de a kisebb szereplők is: Török, Dányi Horváth, Balla, Völgyi, Kovács, derekasan megállták helyeiket.

Hétfőn (január 22-én) „János vitéz” járta ez időnyben negyedszer, — amire kisvárosi színpadon nem igen van eset, hódító körútját, s most is nagyon szép számú közönség előtt, a címszerepben Szalay Vilmmával, aki Sebestyén Rózsival (Iuska), ma is sok tapsot aratott. A Solymossi francia királya kitűnő alakítás volt, kupléi is pompásan hatottak; Szathmáryné gonosz mostohája művészi, s Dányi Bagója gondos személyesítések voltak, Miklós Dóra csinos királyleány volt, Kovács Gyula a falu csőszét igen ügyesen megkírozták és alakították. Az előadás összességében volt, csak helyi közel lehetett egy kis vortatottságot tapasztalni.

Kedden (jan. 23-án) a két kedvelt komikusnak Solymossi Sándornak és Stoll Bélának jutalomjátékaul „Lotti ezredesei” vig operett került színre. Intelligens és szépszámu közönség tüntetett megjelenésével a két ifjú művész mellett, akik ma este is sokat gyönyörködtek pompás komikus művésze-

tükkel a két ezredes szerepében a hallgatóságot. A címszerepben (Lotti), Turi Maresa brillírozott; játéka puján, élénk, éneke kedves, táncra csinos, diszkret volt, megérdemelte ezredeseivel (Solymossi és Stoll) együtt a kihívást és tapsot, melyben részesültek. Mellettük igen ügyesek voltak kisebb szerepben Péchi (a rajh), Bokody Mariska (a szobaleány), Deréki (a színgazdát), Dányi (a pincér), Pozsonyi Julia (Harriett), Kulinyi Karola (Ketty) s Zilahy (Fox tábornok), Horváth (a néma zongorista) s Balla (rendőr).

NAPI HIREK.

— **Uj főkapitány.** Kézdivásárhely város rendőrfőkapitányi állása öt évet meghaladó rendkívüli állapot után, mely idő alatt Boda Gergely fogalmazó teljesítette a kapitányi teendőket sok buzgó munkával és tehetséggel, végre betöltött. Grf. Haller János főispán 30-at meghaladó pályázó közül Mina Kalmán, községi rendőrbiztost nevezte ki városunk rendőrfőkapitányává. Ohajtjuk, hogy e kinevezés városunkra nézve szerencsés, közrendőri állapotainkra üdvös, áldásos legyen.

— **A Székely Társaság.** A kézdívasárhelyi „Székely Társaság” hosszabb szünet után múlt szombaton este 5 órakor rendes ülést tartott, nyolc rendes tag részvételével. Folyó ügyek elintézése után a tisztikart választotta újra. Ince István elnök lemondott ez állásáról egészségi okokból s tiszteletteljes elfoglaltsága miatt. A Társaság azonban titkos szavazással ismét őt választotta elnökvé; Dr. Török Andor polgármestert az elhunyt Dr. Banffy Zsigmond helyébe alelnökké, Zajzon Sándort titkár, Rakosi Józsefet gazdasági egyhangulag választották meg.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Baló László nyugalmazott polgári iskolai igazgatót kinevezte a kézdívasárhelyi áll. polgári iskolák gondnokának rendes tagjává. Az új gondnoksági tag a szokásos eskü a gondnokság vasárnap tartott ülésében tette le.

— **Az első bal** Kézdivásárhelyen múlt szombaton folyt le páratlan és váratlan fényes sikerrel. A megyei függetlenségi párt rendezte s a Vigadó mondhatni egészen megtelt mutatni vagyó közönséggel s a szó szoros értelmében vígan mulatott is a késő reggeliórákig. A kedélyes mulatságot „Tarka színpad” előzte meg, melynek 9 pontból álló kitűnő műsorát az itt működő Fehér Károly színtársulata-

nak legjelesbb erői produkálták, elismerést-elismerésre tapsot tapsra, viva ki. A Tarka Színpad után kezdett vette a tánc s folyt olyan kedélyesen és szenvedélyesen, amint csak a mi közönségünk, ami ifjuságunk szokott és tud áldozni a táncnak. A mulatság tiszta jövedelme meghaladja a 600 koronát s úgy ennek az anyagilag szép, mint a kiváló erkölcsi sikernek előidézésében különös része van a rendező bizottságnak s első sorban ágilis elnökének Dr. Dénes Ödönnnek, aki fáradságot nem kímélt, hogy az első bált a szokásos bukástól ne csak megmentse, de ily sikeressé is tegye.

— **Adományok a kézdívasárhelyi kántor r. k. főgimn. javára.** Orbay Matyas nyug. járásbíró 200 kor., ifj. Kovács Balint postafőnök 120 kor., Kézdivárvár (vált Peselnak) köz. ég. 100 kor., Bartha Gyula kereskedő 50 kor., Ambrus Albert szeszgyáros és idb. Zsigmond Gyorgyné 20-20 kor. és Horváth András k. szentlelaki földmives 10 kor. Összesen 520 korona. Fogadják a szíves adakozók a Főtanácság kifejezett őszinte köszönetét. Kézdivásárhely, 1906. január hó 23-án. Hassák Vidor igazgató.

— **A katolikus bála** nagyban folyok a készülődések, az elnökségnek a védnöki tisztre a következő urhölgyeket és urakat sikerült megnyernie: Dr. Balogh Vendelné, Balázs Mártonné, Balázs Károlyné, Dr. Bodor Ferenczné, Dávid Antalné, Dávid Istvánné, Dr. Dávid Janosné, Dobál Lajosné, Elekcs Bólané, Fejér Károlyné, Intze Istvánné, Stocker Antalné, Szvoboda Béláné, Száva Dávidné, Dr. Török Andorné; — Dr. Balogh Vendel, Baresa Miklós, Elekcs Béla, Fejér Károly táblabíró, Gáspár István, Molnár Ferenc, Nagy Dénes tanár, Stocker Antal, Dr. Szacsavay Gyula, Dr. Szentpétery Balint, Tóth Balázs, Török Sándor, Weinreiter György, Wertán Béni, Wertán Venczel. Ez a fényes névsor kezesség előre is a bál pompás sikeréért, de az a tövékenység is másfelől, melyet Bíró Lajos, Fejér Antal és Somogyi Gusztáv elnökökkel élén s Wertán István pénztárossal, a lelkes rendező bizottság kifejt, kellő biztosítékot nyújt, hogy a katolikus bál a farsang legsikerültebb mulatsága leendő.

— **A Gazdasági Egyesületből.** A Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági Egyesülete 1906. január hó 28-án, Kézdivásárhelyen délelőtt 10 órakor, az „Erzsébet árvaháznál” közgyűlést tart. A gyűlésre t. címed tisztelettel meghívja az elnökség. Táragsorozat: 1. Elnöki megajtyó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés és ezzel kapcsolatban a f. évi költségvetés megállapítása. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. A f. évi működési tervzet megállapítása. 6. Ügyész és titkar választás. 7. Indítványok. Kézdivásárhely, 1906. január hó 20. Dr. Sinkovits Ottó elnök. Zajzon Sándor titkar.

— **Eljegyzés.** Mihály István sárhelyi kántortanító eljegyezte Zárug Etuska tanítónőt.

— **Az árvák háallja.** A művelt emberek szeretete, lelkünknek igaz jósága mindig tettekben nyilvánul. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy ezuttal három ily kitagadó emberorát nemes eslekedéssel emlékezzünk meg. Özv. Pótsa Janosné sz. Bitai Zsuzsanna uróné, Wol reiter Janos sörgyáros néhai kis unokája ifj. Vargha Béla emlékeire s Torja község eljárasága és képviselő testülete a háromszékvármegyey „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet alapvagyonaához 50-50 korona kegyes alapítvánnyal járultak. E hónap jó kezdete azon reményt keleti fel lelkünkben, hogy pártfogóink hovatovább athatják, hogy a szegény elhagyott székely lanyok megmentése nem csak kulturális feladat, hanem nemzeti kötelesség is s a kik e célt elősegíteni igyekeznek liven beigazolják, hogy a bál és fa-junk boldogulását nem csak szóval, hanem anyagi erejükkel is készséggel előmozdítják. A szíves adományokér. fogadják egyen egyen itt is a nyilvánosság terén is, árvaleányaink nevében kifejezett le. hála-sabb köszönetünket. Kézdivásárhelyi, 1906. január 20. Ifj. Jakab István vagyonkezelő biz. elnök. Nagy Károly v. kez. biz. jegyző.

— **Helybeli takarékpénztáraink az embermentes szolgálatban.** A városunk belti takarékpénztárak díszeskedő elhatározással értesülünk. Ugyanis a József kir. H. reig Szanatórium Egyesület meglekény levelet intézett a pénztárzathoz, melyekben felhívta őket, hogy mivel az első szanatórium építési tükéje hiányzik, a tartalék alapnak jótékony célú hányad: bál ajánlatnak föl van melyes összeget erre az embermentő célra. Pénztárzeteink a kérelmet azt hisszük erejük szerint igyekezni fognak kedvezően elintézni és a magunk részéről csak azt ajánljuk kedves figyelemű, hogy a most épülő szanatórium népszanatórium lesz a szegénysorsu tudóbetegnek ingyenes felvételébe. Isten áldása lesz azon az adományon, melyet pénztárzeteink juttatnak az embermentő célra.

Én ezzel a hajnallal keltem talpra. Félrehúzódtam a felszerbe egy kukoricamorzsó mellé és ott fészültem a lycai tenoromnál. Csak most bele né süljek. A vánsztáson. Csak most kivágjam az Átmondhatok aztán B t meg C t is. Helyén leszek mint Mikalaka.

És mikor reménységeim lilaszin egén egy szikra felhőcske se keemergett, ekkor ütött az Istennya! A porra elejéről halottam a Varga Péter jó házigazdám hívó szavát: csak tessék beljebb kerülő! Dehogy lesz alkalomtal, dehogy! Sőt inkább! Már is van egy kintornak viló szál-lásom. Ketten vigabban lesznek, stb. stb.

Kidöngtem a felszerből szembeállani a rémmel.

Mondhatom, kellemes emberke volt. Hareias, magyar gyerek, vasalt sima, arccal, mellette az én ragyavert arcám bizony alapsan le maradt. Lúttam, Az asszonyhíd előtt me tetem megrendült a pozícióm, Hogy hámozott ki a felső kabátjából, mint ékeskedtek. Azt hittem, megüt a guta. És csakugyan, hogy értett a hangulat csinaláshoz. A kis Varga esemetéket öt perere, hogy végig simozatta két anyagyal rézkrajcárral kedveskedett. Oda vagyok! A közvélemény hátat mutat.

No, de még bíztam. Szegény jövevény egyben nem főzessz le: A kosztban. Emberölő porciókat raknak itt eléd és ha az utolsó morzsáig magadba nem gyüröd, kész az antizátia. Ehhez pedig yenge vagy. gyerek. Micsoda torna lesz itt rögtön! Furcsa nézői, kin szenvedni . . .

Lett is!

Betaláltak a reggelit. Az én szokott porciómát most két egyenlő adagban hozták, két köcsöggel színültig telve kávé. A Rózi leányzónak egész eme-

let volt a két kenyérbosszba metszett piritós, a mit élénk szervirozott. No, gyürkőzz, vetélytárs. Ha ezt belakod, ember vagy gyomorban. — gondoltam.

A vetélytárs pedig a legnagyobb egykedvűséggel emelgette a köcsöget. Olyanokat nyelt, mint egy gödény és olyanokat harapott mint egy hiena. Nekem ezer farbába változott az arculetem a két liter cikóriától, ő még a szemöldökét se mozgatta, de olyan dicséreteket szórt a kávéra, mintha valami ausztráliai madár fészket evett volna.

Mikor a kávéval megvultunk, bennem egy ká-zán ereje dolgozott és futott. Nem bírtam felállni. Erre történt a katasztrófa. Berontott Vargáné asszony és édeskesen kérdezte, nem ennénk egy kis gyeoge malacsalonná? Nagyon jó. Ajánlja.

Én csak huzakodtam, nem akartam a meleg gesztenyét a kollégám számára kikaporni, tegye ő! Hadd tűnjön le a népszersűsége.

Ő meg egészen egykedvűen felelte. Nagyon szívesen. Szinte előre tudom milyen jó lesz. Beemelt az asszony egy emelet szalonná, erősen sikötve, hogy ebből ne maradjon ám semmi. Meg kell enni az utolsó falatig, mind. Oh, gyomrok felkent bajnoka! Nyolt az én kollégám szépen! Gégémen nagy önmegtagadásal csuszott le egyegy falat. Rózi asszony abba a minurumba végigszapult a kolletlenségeimért és dicsérte Kis Jeremiást, a társamat, a Danaidák hordójának élő birtokosát.

Vesze voltam.

Megülte a köcsög kávé a gyomoromat. Egy zenei hang se tudott kiszorulni a gégémen. Kis Jeremiás meg úgy kornyikált, akár egy éneklő pelikán! Persze, hogy ő lett meg. Ez a köcsög kávé tragédiája.

HIRDETÉSEK.

Az erd. róm. kath. státus ig.-tan.-tól

Sz. 22.—1906

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi építés alatt álló róm. kath. főgimnázium és tornacsarnoknál teljesítendő és összesen 25844 korona előirányzott bu orozási munkák elkészítése, illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik:

1. Az árlejtésben azon szakértő hazai iparosok vehetnek részt, kik üz-

letük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat csakis az összes munkákra tehető.

3. A munkákra vonatkozó munka kivonat és ajánlati lap 5. koronáért a vállalkozók rendelkezésére bocsátatik, kötelesek abba egységeiket beiktatni, a végösszegeket pedig úgy számjegyekkel mint betűkkel kiírni. Csakis az eredeti iven tett ajánlatok vétetnek figyelembe.

4. Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1906. év február hó 10. déli 12

óraig az erdélyi róm. kath. státus igazgatótanácsánál Kolozsvár, Szent egyház-utca 5 sz.) nyújtandók be. Később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek 6. §-ában megszabott 5 % nak megfelelő bántópenzt, az ott körülírt módzatok és kikötések mellett a kolozsvári m. kir. adóhivatalhoz, mint alapítványi főpénztárhoz az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlathoz készpénz v. érték-papír nem csatolható.

6. Az erdélyi róm. kath. Státus igazgatótanácsa a munka kiadásánál az ajánlatok eredményéhez nincs kötve.

7. A munkakivonat, a munkákra vonatkozó általános és különleges feltételek az igazgatótanács hivatalos helyiségében naponta 10—12 óráig, a munka, illetve részlettervek Pápai Sándor építésznél naponta d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

Kolozsvár, 1906. január hó 15. iki ülésből.

Béldi,
alelnök.

Bochkor Mihály dr.
titkar.

10. 1—1.

Értesítő.

A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság.

XXI-ik ÉVI KÖZGYÜLÉSE

1906. évi február hó 18-án délután 2 órakor az intézet saját helyiségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tagot tisztelettel meghívunk.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (55. §.)
2. Igazgatói jelentés.
3. Felügyelő bizottsági jelentés.
4. A mérlegszámla megállapítása, a tiszta nyereség feletti intézkedés és ezzel kapcsolatosan a felmentvény megadása (57. §.)
5. Igazgatói indítvány a vezérigazgató rendes javadalmazásának megállapítása iránt.
6. Egy felügyelő bizottsági tag választása.
7. Indítványok az alapszabály 48. §-a értelmében.

Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §§-ai értelmében Minden részvényes, ki szavazati jogát személyesen, vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézett helyiségébe az e végre kirendelt közege elismervény mellett le kell tette.

(12. 1—3.)

AZ IGAZGATÓSÁG.

Fogorvos PERL JÓZSEF

AMERICAN DENTIST

január hó 26-án Kézdivásárhelyre érkezik.

Készít műfogakat és légnyomatu fogsorokat vulkánitban és aranyban, korora- és hidmunka (szájpadlás nélkül).

Végez mindennemű fogorvosi műtéteket, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását, fogak és gyökerek tömését arannyal és másjónak bizonyult tömő-anyaggal

(11. 1—1) Lakása: „Millenium Szálloda“ 1. sz.

Rendel délelőtt 9—12 órakor és délután 2—5 óráig.

Ház építés.

(13. 1—2.)

A kézdivásárhelyi-kantai minorita rendház a 1. év tavaszán 2—3 családi bérházat szándékozik építtetni. Felhivatlak az építési vállalkozók, hogy megfelelő tervek és költségvetéssel ellátott ajánlatokat szíveskedjenek benyújtani a hízfőnökséghez, ahol kívánatra a szükséges felvilágosítások is megszerezhetők a hivatalos órák (délelőtt 11—12, délután 3—5) ideje alatt.

A minorita rendház főnöke.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD“ politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó“-féle gyógytár mellett.

Legelősebb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes

kárpitos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítették saját felügyeletük alatt: új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, fotéleket, díny-párnákat stb. szövetekből és székbe vágó munkákat, úgyszintén bármilyen rongálódott diványok, fotélek, stb. újratömését vagy bohuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen új átalakítottak át.

Gyorsan, izléssel és a legelősebb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruhá-, mosdó-, éjjeli- és élszekrényeket márványtal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ültető székeket, tüggöny-tartókat, gyermekkoskákat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletük alatt — kitűnő szárít anyagból — saját asztalos, esztergályos és faragó műhelyemben készítették, s azoknak úgy jószágért mint tartósságáért teljes felelősséget válllok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom presarkokkal, miáltal azok tisztelettel tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finompapíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.